

vrhu župnije Sv. Jurija ob Ščavnici svojemu možu, ki je hojko podiral, južino; hojka pade, svrž zadene ženo po glavi in jo pri priči usmrti.

Društvene zadeve.

(Za šolo na Muti) je potom zborovanja moške in ženske Ciril in Metodove družbe mariborske nabrala gpea. Ludmila Rapočeva 68 kron. — Po č. g. J. Cerjaku prijateljska družba 34 kron. — Vesela družba pri gosp. Kocbeku v Marenbergu 10 kron.

(Poziv na štajarske konjerejce.) Ljutomerskemu «dirkalskemu društvu» se je posrečilo doseči, da bode pri graški spomladanski in jesenski konjski dirki razpisanih nekaj daril, za ktere bodo smeli tekrovati konji v lasti samo kmečkih posestnikov. Ta dirka pa se bo vršila pogojno, namreč le tedaj, če bo naglasenih zadosti tekmovalcev. Če bi se teh dirk vdeležilo premalo kmetijskih dirkalcev, bodo prihodnje leto popolnoma opuščene. Opozarjamo torej kmetijske konjerejce iz cele Štajarske na to ugodnost in jih pozivljemo, da vadijo že zdaj svoje konje. Trud se jim bo, če se z uspehom udeležijo konjskih dirk v Ljutomeru, Mariboru in Gradcu, in to v spomladi in jeseni, obilo poplačal. Propozicije za spomladanske konjske dirke se bodo skoro razglasile, zato naj pazijo konjerejci, ki se jih nameravajo vdeležiti, da se o pravem času javijo in plačajo uloge. Ljutomersko dirkalsko društvo priredi spomladansko dirko v drugi polovici meseca maja. — Dirkalsko društvo v Ljutomeru.

(Posojilnica v Rajhenburgu) za župnije: Rajhenburg, Videm, Koprivnica in Pod-sredo je vknjižena in začne z majem poslovati. Posojevala bode le na osebni kredit, in sicer proti $5\frac{1}{2}\%$ obrestovanju, hranilne vloge bode pa po 4% obrestovala. V načelstvu so gg.: župan Unschuld in Anton Kunej, župnik Walter, železn. načelnik Podkrajšek in ekonom Benj. Kunej.

(Podružnica delavskega podpornega društva v Marnbergu) ima v nedeljo dne 23. t. m. osnovalni shod. K obilni udeležbi vabimo delavce celega okraja. Zborovalo se bo «Pri stari pošti» v prvem nadstropju ob 4. popoldne.

Deželni zbor.

(Zadnje poročilo.)

Gradec, 19. aprila.

K seji 14. aprila je v temeljil poslanec Kern (katoliške stranke) svoj predlog, naj deželni zbor zahteva od vlade, da vpelja šestletno šolsko dobo. Nemška liberalna večina mu glasno ugovarjala; za predlog so glasovali samo katoliški in slovenski poslanci; velika večina deželnega zbora ga je toraj zavrgla. Poslanec dr. Rosina je utemeljeval svoj predlog, naj se ustanovi v Ljutomeru viničarska šola s slovenskim podučnim jezikom. Za ustanovitev take šole je prosilo veliko število občin iz ljutomerskega, ormoškega in gornjeradgonskega okraja. Ta predlog se je izročil v presojo vinarškemu odseku. Pri volitvi v narodno-gospodarski odsek, ki ima poročati o Hagenhoferjevem predlogu zastran vstanovitve hipotečne banke, se je pokazalo zopet strupeno sovrašтво nemških liberalcev in kapitalistov proti našemu ubogemu ljudstvu. To je namreč razvidno iz tega, da nemški liberalci niso marali voliti predlagatelja Hagenhoferja v ta odsek, temveč nekega drugega konservativnega poslanca, ki ni prav nič podučen v zadevah hipotečne banke. Po vseh zbornicah je namreč navada, da, če se za kakšen predlog izvoli nov odsek, ki ima o predlogu razsojevati, se izvoli v ta odsek tudi predlagatelj sam, ki more najbolje stvar razjasniti. Samo v štajarskem deželnem zboru ne velja več ta navada. Zato je gotovo, da bo narodno-gospodarski odsek po svoji večini odklonil predlog Hagenhoferjev in bo zadolženo ljudstvo še dalje plačevalo visoke obresti od

svojih dolgov. Izmed Slovencev je izvoljen v ta odsek dr. Serneč.

V Kindbergu se bo zgradila deželna hiralnica, ker so vse hiralnice že prenapolnjene. Črez 200 hiralnočih ne morejo sprejeti v zdaj obstoječe hiralnice zavoljo pretesnih prostorov. Črez Savo bi se imel pri Brežicah staviti nov most. Stroški so preračunjeni na 210.000 gld. oziroma na 224.000 gold., če vlada ne pritrdi prvotnemu načrtu. Most bi bil železen na kamenitih stebrih. Stroški se še niso razdelili. Potrebovali bi ta most; brežiški okraj, osobito brežko mesto, sosedni Kranjci in pa vojaštvo. Pričakovati je, da se razun štajarske dežele vdeležujeta tudi Kranjska in pa vojno ministerstvo te potrebne stavbe.

Gospodarske stvari.

Jabolčni cvetoder.

(Konec.)

Kako se je sadjerejcu ubraniti tega škodljivca?

1. Najboljše sredstvo je otresanje ali otepanje dreves spomladi; le tako se res s pridom trebi škodljivci mrčes raz drevja.

To delo ni toliko zamudno in se najbolje vrši ob mračnem vremenu zgodaj zjutraj. Pri mlajših drevesih zadostuje človeška roka, da se otrese. Debelejša drevesa je najbolje otresati s kaveljem, katerega s cunjami dobro ovij, da ne raniš debela ali vej. S kaveljem primi glavne veje na vrhu počenši in jih dobro otresi.

Mrčes popada v veliki množini na tla, kjer si razprostres kako rjuho ali plahto. S takim ravnanjem se najuspešnejše prepreči odlaganje jajec v cvetne popke. Hrošče je treba nato vsuti v posode, ki so deloma z vodo napolnjene in jih uničiti. Na tak način je mogoče še zadnji čas oteti svoj sadunosnik pogubljevega sovražnika.

2. Drevesa varuješ raznih kvarljivcev tudi uspešno, ako vsako leto odpravljaš mahovje, lišaje in staro kožo raz drevesa. Najbolje se to zgodi z drevesno strguljo. Tako osnaženemu drevju namaži deblo in vse večje veje z gostim v vodi raztopljenim apnom. Apno ne umori samo mahovju korenin, ampak tudi raznim mrčesom zalego njih jajec.

3. Naredi od močnega papirja 15 cm. širok pas, namaži ga na debelo z lepljivim mazilom in priveži ga tako visoko, kakor ti je najbolj ročno. Napravi ga uže početkom oktobra in veži ga tako, da se tesno oprijemlje debela; ostane naj do pozne spomladi. Mazilo si lahko pripravljáš sam, da skušaš zmes od 1 in pol kg. navadnega kolomaza in pol kg. gostega terpentina. Še boljše sredstvo so pa takozvane goseničje pasti, ki se od navadnega pasa iz papirja razločujejo le v tem, da se med papirnat, namazan pas, ki se od zgoraj okoli debela priveže, in med deblo nadevlje nekoliko lesne volne.

S tako pripravo se ubraniš z uspehom cvetodera, malega zmrzlikarja, kateri se prištevata najhujšim sovražnikom drevja, in znanega jabolčnega črva ali tončiča, ki nareja sadje piškavo in nerabljivo.

Na lepivu obvisi v jeseni brezkrilne samice zmrzlikarjeve, ki hočejo plezati na drevo, v lesni volni se pa zapredejo gosenice jabolčnega tončiča. Razun tega lazijo spomladi na deblo razni mrčesi, zlasti cvetoderi, in ti vsi obtiče na lepljivem pomazu in ne morejo dalje. Tako je mogoče ves ta mrčes z lahka pokončati. Sploh se ta naprava ne more dosti prehvaliti. Kdor to enkrat poskusi, se bo gotovo uveril, da se mu mali trud dobro poplača. Po Štajarskem so bila l. 1895—97., če tudi je drevje spomladi lepo cvelo, zelo neugodna za sadjarje. Temu je kriv bil večinoma cvetoder, ki se je prikazal vsako pomlad v ogromni množini.

Jabolčni cvetoder je nevarnejši nego mraz in toča. Zatorej ga je treba na vse pretege

preganjati. Z omenjenimi pripomočki je zatirati njega kakor tudi drugi škodljivi mrčes z največjim uspehom. Fr. P.

Narodno gospodarstvo.

Posojilnica v Brežicah je končala s preteklim letom četrto leto svojega obstanka in je osnovana tudi z neomejeno zavezo. Iz računskega zaključka posnamemo sledeče: Zadružnikov je bilo koncem leta 1898 že 768, kateri imajo vplačanih deležev 4315 gld. Stanje hranilnih vlog znaša s kapitalizovanimi obrestmi vred 7901 gld. 10 kr., stanje posojil pa je znašalo koncem leta 73.685 gld. 65 kr. Reservni fond za slučajne izgube je narasel na 2386 gld. 68 kr. Čistega dobička je napravila posojilnica minolo leto 1930 gld. 73 kr. Kako pa je ta čisti dobiček porabila, ni razvidno iz računa, gotovo pa je, da so dobile i od te posojilnice naše narodne dobrodelne naprave svoje podpore. Ta posojilnica ima tudi že svoj Narodni dom, zbirališče breških Slovencev. Vrednost Narodnega doma z inventarjem in blagom v gostilni znaša blizu 30.000 gld. Celoletni promet je znašal skupaj 172.314 gld. 61 kr. Hranilne vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka. Posojila se dajejo na 6% obresti. Uradni dan je vsak četrtek od 9 do polu 12 ure dopoldne v lastni hiši 'Narodni dom'. Bog daj, da bi imele že kmalu tudi še nekatere druge posojilnice svoj Narodni dom!

Posojilnica na Dolu nam je poslala račun za peto upravno leto 1898. Zavezo ima posojilnica neomejeno. Zadružnikov je bilo koncem leta 78, z 1396 gld. vplačanih deležev. Vlagatelj je ostalo 211, kateri imajo naloženega denarja 49.595 gl. 64 kr. Dolžnikov pa je bilo 124, ki dolžujejo skupaj 41.528 gld. 41 kr. Čisti dobiček znaša pa 269 gld. 41 kr., od tega je dobilo načelstvo nagrade za uradovanje 200 gld., za dobrodelne namene pa se je dovolilo 20 gld. Reservni fond znaša 1248 gld. 54 kr. Za eventualne potrebe ima posojilnica pri drugih denarnih zavodih naloženega denarja okoli 10.000 gld., katerega lahko vsak čas vzdigne, da ne pride nikdar v zadrego ter lahko vlagatelj vedno vstreže. Celoletni promet je znašal 113.735 gld. 34 kr.

Hranilne vloge obrestuje posojilnica po $4\frac{1}{2}\%$ in plačuje rentni davek sama. Od posojil pa zahteva $5\frac{1}{2}\%$ obresti. Uradni dan ima vsak četrtek, če je pa ta dan praznik, pa prihodnji delavni dan od 8 do 12 ure dopoldne. Iz dobrega vsevanja te posojilnice, kakor tudi iz napredovanja dosedanje trboveljske posojilnice lahko sklepamo, da je ljudstvo tamkaj precej varčno. Obe posojilnici uspevata zares prav dobro, v kljub temu, da obstoji v njuni bližini še tretja posojilnica v Zagorji na Kranjskem, katera pa tudi, kakor nam je znano, ravno tako vrlo napreduje. Zaradi tega pa si dovolimo tudi na tem mestu trditi, da zamore posojilnica skoraj v vsakem kraju, ako je le v dobrih, večjih in poštenih rokah obstati ter zadostovati svojemu blagemu namenu. Rodoljubi, kateri ste čitali uvodni članek v predzadnji številki našega lista in kateri Vam je bil namenjen, vzemite si za vzgled te tri navedene posojilnice, pregledajte njihove letne zaključke in povejte nam potem svojo sodbo. Gotovo si ne bodele potem več upali trditi, da li na pr. v Kozjem, ali pa v Slovenjem Gradcu, ali v Laškem trgu ne bi mogla obstati dobra posojilnica in da tam ni spretnih močij za vodstvo. Ako se najdejo delavni in požrtvovalni možje celo v takih malih vaseh, tem lažje se bi morali najti isti na sedežih okrajnih sodišč. Seveda je treba, kar nikdar ne moremo dovolj povdarjati, precej dobre volje in pa nekaj požrtvovalnosti tudi na tem še tako malo obdelanem polji. Toraj le s korajžo naprej!

Loterijske številke.

Dunaj 15. aprila 1899: 12, 20, 31, 54, 51
Gradec * * * 15, 29, 31, 84, 57